

OBSAH ČÍTANKY SVATOJANSKÉ

SESTAVIL VILÉM BITNAR

Úvodní stati

Bitnar Vilém

Úvodní slovo o Čítance Svatojanské 9

Rybák Josef S. J.

Význam Svatého Jana Nepomuckého pro českého katolika po
stránce náboženské 25

Bitnar Vilém

Symbody svatojanské litanie. Studie literárně historická . . 32

Narození Svatého Jana Nepomuckého

Fabricius Leopold S. J.

Motto z Litanie svatojanské 1761 41

Balbín Bohuslav S. J.

O narození blaženého Jana. Legenda 1680 43

Svoboda Václav Alois

Obžínky. Báseň 1829 45

Slib. Báseň 1829 47

Hubatius Kryštof

Plod zrozený z matky neplodné. Kázání z roku 1730 . . 49

Budrioli Ondřej S. J.

Hymna k matutinu „Officia Svatého Jana“ 1741 53

Kaspr Josef

Modlitba v předvečer svátku 1884 54

Kapucín anonymní

Chvalozpěv na jitíni. Z hodinek 1778 55

Ritter Jan

Jako růžový květ ve dnech jarních. Kázání z roku 1730 . . 56

Svoboda Václav Alois

Narození Svatého Jana Nepomuckého. Báseň 1829 . . 60

Stejskal František

Narození Jana Nepomuckého. Studie historická 1921 . . 63

Anonym lidový

Muži Boží oslavený. Píseň 1884 67

Dětství Jana Nepomuckého

Motto z litaní

Neumannovy 1829, Pešiny 1834, Srdínkovy 1879 a Kas-
provy 1884 69

Balbín Bohuslav

O dětství blaženého Jana. Legenda 1680 71

Hakl Bohumil František

U kolébky Svatého Jana. Báseň 1883 72

Libertín Jiří Jan

O rozmilém dítěti Janovi. Kázání z roku 1729 74

Štulc Václav

Nepomuky. Báseň 1845 76

Stejskal František

O rodičích Svatého Jana. Studie historická 1921 77

Kašpar František

Kolébce Svatého Jana. Báseň 1929 79

Kozel Václav

Jméno Jana Nepomuckého. Studie filologická 1929 80

Štědrý František

O jméně městečka Pomuku. Studie místopisná 1917 83

Kapucín anonymní

Chvalozpěv k primě. Z hodinek 1778 84

Stejskal František

Jan na škole v Nepomuku. Studie historická 1921. 85

Štulc Václav

Zelená Hora. Báseň 1845 86

Svoboda Václav Alois

Pěstoun. Báseň 1829 87

Kaspr Josef

Modlitba o Májovém svátku 1884 90

Svoboda Václav Alois

Blaho rodičů. Báseň 1829 91

Žatec svatojanský

Motto kapitoly

ze staré písně lidové a Srdínkovy litanie 1879 95

Balbín Bohuslav

Na školách v Žatci. Legenda 1680 97

<i>Bělohávek Svatohor Václav</i>	
Svatojanské hvězdy. Báseň 1929	349
<i>Kozel Václav</i>	
Hvězdy svatojanské. Studie kulturní 1928	351
<i>Sušil František</i>	
Svatý Jan Nepomucký. Báseň 1847	353
<i>Anonym lidový</i>	
Meditace o pěti ctnostech Janových 1884	355
<i>Anonym lidový</i>	
Píseň o hvězdách Janových 1879	357
<i>Odvalil František</i>	
Hvězdy svatojanské. Báseň 1917	360
 Janovo posmrtné oslavení	
<i>Augustinián Roudnický</i>	
Motto ze „Života Jana z Jenštejna“ 1402	361
<i>Balbín Bohuslav</i>	
Oslavení Mučedníkovy. Legenda 1680	363
<i>Kyselý František</i>	
Po zápase. Báseň 1932	364
<i>Novák Tomáš</i>	
Nejstarší památky oslavení Jana Mučedníka. Studie historická 1871	367
<i>Claudel Pavel</i>	
Svatý Jan Nepomucký Mučedník. Báseň 1915	369
<i>Pekař Josef</i>	
Světecká legitimace Janova. Stať apologetická 1921	370
<i>Anonym lidový</i>	
Píseň o oslavení Jana Nepomuckého 1829	373
<i>Podlaha Antonín</i>	
Úcta svatojanská 1928	375
<i>Pospišil Josef</i>	
Mešní píseň k Janu Nepomuckému 1932	376
 Apotheosa Svatého Jana Nepomuckého	
<i>Dvořák Xaver</i>	
Motto ze sbírky „Z hlubin věků“ 1905	379
Apotheosa. Báseň 1921	381

Obsah Čítanky svatojanské

Bitnar Vilém

Obsah Čítanky svatojanské	383
Legenda knihy	395

<i>Svoboda Václav Alois</i>	
Loučení. Báseň 1829	98
<i>Libertin Jiří Jan</i>	
Jak v Zateckém městě znělo slavné Jana jméno. Kázání z roku 1729	100
<i>Podlaha Antonín</i>	
O jméně Hasil v městě Žatci. Studie výtvarnická k jubileu 1929	101
<i>Norbert od Svaté Ludmily O. Carm.</i>	
Chvalozpěv k primě. Z hodinek z roku 1729	104
<i>Stejskal František</i>	
Janův pobyt v Žatci. Studie historická 1921	105
 První léta v Praze	
<i>Motto kapitoly</i>	
z litanie Pešiny 1834, ze staré písně lidové a z litanie Neumannovy 1829	109
<i>Balbín Bohuslav</i>	
O studiích Janových v Praze. Legenda 1680	111
<i>Schönpflug z Gamsenberku Josef Benedikt</i>	
Gruntovní kámen Prahy Karlovy. Kázání z roku 1730	112
<i>Svoboda Václav Alois</i>	
Jan na vysokém učení Pražském. Báseň 1829	116
<i>Hubatius Kryštof</i>	
Jan náchylný k vyšším uměním. Kázání 1730	118
<i>Jireček Hermenegild</i>	
O založení notářské školy na Vyšehradě. Studie kulturní 1870	120
<i>Stejskal František</i>	
Veřejné notářství čtrnáctého věku. Studie kulturní 1921	122
<i>Štědrý František</i>	
Notář Jan obviněn z lichvářství. Studie apologetická 1917	128
<i>Anonym lidový</i>	
Ochránce vdov a sirotků. Píseň 1884	133
<i>Stejskal František</i>	
Vlastnoruční podpis notáře Jana. Studie o listinách 1921	135
<i>Kamarýt Josef Vlastimil</i>	
Jsem sirotek opuštěný. Píseň 1831	138
 Jan u dvora Jana Očka z Vlašimě	
<i>Motto kapitoly</i>	
z Fabriciovy litanie 1761 a staré písně lidové	139

Stejskal František

- Janovo notářství při soudu arcibiskupském. Studie církevně
právníká 1921 141
Jak notář Jan stavěl dům v Praze. Stať apologetická 1921 . 143

Klerik Jan v ovzduší Jana Miliče

Milič z Kroměříže Jan

- Motto z díla „Abortivus“ 1372 145

Norbert od Svaté Ludmily O. Carm.

- Motto z Karmelitánské litanie 1729 145

Matěj z Janova

- Zpráva o Miličovi 1392 147

Stejskal František

- Jan klerikem diecése Pražské. Studie církevně historická 1921 149

Karlík František Václav

- Píseň o lásce k Ukřižovanému. Mešní píseň 1860 151

Jan oltářníkem Svaté Otilie

Motto kapitoly

- ze staré písně lidové, z Beckovského litanie 1704 a z Kapucín-
ské litanie 1778 155

Balbin Bohuslav

- Janovo povolání na kněžství. Legenda 1680 157

Stejskal František

- Kterak Jan studoval bohosloví. Studie církevně historická 1921 159

Anonym lidový

- Svatá panno Otilie! Píseň prosebná 1792 163

Ekert František

- Kult Svaté Otilie v Čechách. Studie hagiologická 164

Stejskal František

- Jan oltářníkem kaple Vlašimské. Studie historická 1921 . 166

Podlaha Antonín

- O pluviiálu Jana z Pomuku. Studie o paramentice z roku 1903 168

Hubatius Kryštof

- Janova příprava ke kazatelství. Kázání 1730 170

Anonym lidový

- Modlitba ke knězi Janu 1831 173

Jan farářem u svatého Havla v Praze

Motto kapitoly

z Pekaře Josefa 1921, ze staré lidové písně, z Neumannovy litanie 1829, z Pešinovy litanie 1834 175

Borový Klement

Jan farářem u Svatého Havla. Studie historická z roku 1878 . 177

Řehák Karel Lev

Chrám Svatého Havla v Praze. Studie místopisná z roku 1925 180

Kulda Beneš Metod

Píseň o Svatém Havlu Opatu 1894 182

Jan z Pomuku

Inventář pokladu u Svatého Havla. Dle Světcova rukopisu 1381 184

Jan bakalářem církevního práva v Praze

Motto kapitoly

z Beckovského litanie 1704 a Srdínkovy litanie z roku 1879 187

Stejskal František

Jan bakalářem církevního práva. Studie historická 1921 . 189

Tomek Václav Vladivoj

O studentech právnické fakulty čtrnáctého věku. Studie kulturní 1875 191

Kozel Václav

Jan patronem právníků. Studie kulturní 1929 193

Jan doktorem dekretů v Padově

Heyduk Adolf

Motto z „Básní“ 1865 195

Kozel Václav

Motto ze Studie Janovy v Padově 1932 195

Stejskal František

Janova cesta z Prahy do Padovy. Studie životopisná 1921 197

Wilhelm Bonaventura

Padovský poklad neporušeného jazyka. Stať hagiografická 1900 200

Lebeda Jan

Janova meditace u hrobu Svatého Antonína Paduánského.

Báseň 1932 201

Stejskal František

Universita v Padově. Studie kulturně historická 1921 . . . 203

<i>Kozel Václav</i>	
Poslední rok studií Svatého Jana Nepomuckého v Padově.	
Stať historická 1928	206
<i>Anonym lidový</i>	
Píseň o dvou svatých divotvorcích 1758	208
<i>Sorm Antonín</i>	
Blíženci z Padovy a z Nepomuku. Studie kulturní 1925	209
Jan kanovníkem u Svatého Jiljí v Praze	
<i>Koniáš Antonín</i>	
Motto z „Cytary Nového Zákona“ 1727	211
<i>Srdínko František</i>	
Motto z Litanie svatojanské 1879	211
<i>Stejskal František</i>	
Kanovník u Svatého Jiljí v Praze. Studie historická 1921	213
<i>Pavelka Jakub</i>	
Pout Svatého Jiljí na poušť. Píseň 1915	215
<i>Ekert František</i>	
Přenešení ostatků Sv. Jiljí do Prahy. Studie historická 1896	217
<i>Kratochvíl Josef Václav</i>	
Kapitula u Sv. Jiljí v době svatojanské. Studie historická 1929	219
Jan doktorem dekretů v Praze	
<i>Srdínko František</i>	
Motto z Litanie svatojanské 1879	223
<i>Kozel Václav</i>	
Jan doktorem dekretů v Praze. Studie historická 1929	225
<i>Sušil František</i>	
Sonet svatojanský 1851	228
Jan důvěrníkem arcibiskupa z Jenštejna	
<i>Fabricius Leopold</i>	
Motto z Litanie svatojanské 1761	229
<i>Pekař Josef</i>	
Jan osobním tajemníkem arcibiskupovým. Stať povahopisná 1921	231
<i>Emler Josef</i>	
Spisovatel životopisu arcibiskupa Jana z Jenštejna. Studie literárně historická 1873	233

Jan ctitelem Svatého Václava

Summa z Vlastislavě Jan Ignác

Píseň u hrobu Jana Nepomuckého 1693 235

Bitnar Vilém

Kořen a květ české národní tradice 1929 237

Anonym lidový

Svatojanská píseň psaná v duchu starobylé písně svato-
václavské 1779 238

Augustinián Roudnický

Jan z Jenštejna ctitelem Svatého Václava. Zpráva kronikář-
ská 1402 240

Jan z Jenštejna

Hymna k Svatému Václavu. Z Officia 1382 241

Pekař Josef

Kult svatováclavský a svatojanský. Stať apologetická 1921 . 243

Anonym lidový

Jan uctívá Svatého Václava v chrámě Staroboleslavském.
Píseň 1884 245

Jan kanovníkem kostela Vyšehradského

Štulc Václav

Motto z „Pomněnek na cestách života“ 1845 247

Balbin Bohuslav

Jan odmítl hodnost probošta Vyšehradského. Legenda 1680 . 249

Stejskal František

Kanovník kostela Vyšehradského. Studie historická 1921 . 250

Tomek Václav Vladivoj

Kolegiátní kapitula na Vyšehradě. Studie historická 1892. . 252

Stejskal František

Svatojanské památky Vyšehradské. Studie kulturní 1921 . 254

Jan arcijáhnem v Žatci

Fabricius Leopold

Motto z Litanie svatojanské 1761 257

Stejskal František

Jan arciděkan v Žatci. Studie církevně historická 1921 . 259

Pekař Josef

Mnohoobročnictví kněze Jana Nepomuckého. Studie apolo-
getická 1921 263

Jan horlitem mariánským

Summa z Vlastislavě Jan Ignác

Motto z „Pisně u hrobu Jana Nepomuckého“ 1693 . . . 265

Balbín Bohuslav

Jan poutníkem do Staré Boleslavě. Legenda 1680 . . . 267

Augustinián Roudnický

O ustanovení svátku Navštívení Panny Marie. Zpráva kronikářská 1402 . . . 268

Jan z Jenštejna

O Navštívení Panny Marie. Sekvence z Officia 1386 . . . 269

Stejskal František

O staroboleslavském obrazu Panny Marie. Studie kulturní 1922 271

Anonym lidový

Jan koří se Matce Boží Staroboleslavské. Píseň z roku 1884 273

Vlček Jaroslav

Kult svatojanský a mariánský. Studie kulturně historická 1898 275

Kašpar František

Prosba Janova k Matičce Staroboleslavské. Píseň z roku 1928 278

Jan kanovníkem kapituly Svatovítské

Pontán z Braitenberku Jiří

Motto z „Hymny k Svatému Janu Mučedníku“ 1602 . . . 279

Balbín Bohuslav

Blažený Jan kanovníkem metropolitním. Legenda 1680 . . . 281

Borový Klement

Jak se Jan z Pomuku stal kanovníkem svatovítským. Stat církevně historická 1878 . . . 282

Anonym lidový

Jak Svatý Jan posledně kázal v chrámě Svatého Víta.

Píseň 1829 . . . 283

Stejskal František

Byl Svatý Jan Nepomucký kanovníkem u Svatého Víta?

Studie historická 1921 . . . 285

Jan vysokým hodnostářem církevním

Fabricius Leopold

Motto z Litanie svatojanské 1761 . . . 287

Stejskal František

Jan generálním vikářem Pražským. Studie historická 1921 . . . 289

<i>Oliva Václav</i>	
Jan sufragánem arcibiskupa Pražského. Studie církevně historická 1929	292
<i>Štědrý František</i>	
Byl Jan Nepomucký mnohoobročníkem? Stať apologetická 1917	294
<i>Borový Klement</i>	
Jan oficiálem arcibiskupským. Stať historická 1878	296
Jan kandidátem biskupství v Litomyšli	
<i>Borový Klement</i>	
Motto ze „Svatého Jana Nepomuckého“ 1878	297
<i>Balbin Bohuslav</i>	
Jan odmítl stolec biskupský. Legenda 1680	299
<i>Štulc Václav</i>	
Na Litomyšl! Báseň 1845	300
<i>Kaspr Josef</i>	
Modlitba o májovém svátku 1884	301
<i>Stejskal František</i>	
Bylo Janovi nabízeno biskupství v Litomyšli? Stať historická 1921	302
Jan u dvora krále Václava Čtvrtého	
<i>Pontán z Breitenberku Jiří</i>	
Motto z „Hymny svatojanské“ 1602	303
<i>Očko z Vlašimě Jan</i>	
Naděje v krále Václava Čtvrtého. Chvalořeč gotická 1378	305
<i>Novák Tomáš</i>	
Žaloba Jana z Jenštejna do Říma. Studie církevně historická 1871	308
<i>Skarlandt Julius</i>	
Dva přátelé. Báseň 1932	316
Jan zpovědníkem královniným	
<i>Motto kapitoly</i>	
ze špaličkové písně 1829	317
<i>Hájek z Libočan Václav</i>	
Královnin zpovědník. Zpráva kronikářská 1541	319
<i>Budrioli Ondřej</i>	
Hymna k prvním Nešporám. Z Officia 1741	321

<i>Kozel Václav</i>	
Jan mučedníkem zpovědního tajemství. Studie historická 1929	322
<i>Anonym lidový</i>	
Píseň o mlčelivosti Janově 1884	326
<i>Pekař Josef</i>	
Nutnost kanonisace Jana Nepomuckého. Studie apologetická 1921	328
<i>Ferus Plachý Jiří S. J.</i>	
Zpovědník a mučeň. Dvouverší 1641	330
Janova mučednická smrt	
<i>Fagellus Villatikus Šimon</i>	
Motto z „Náhrobního epitafu“ 1545	331
<i>Kamarýt Josef Vlastimil</i>	
Motto z národní duchovní písně 1831	331
<i>Augustinián Roudnický</i>	
O umučení vikáře Jana z Pomuku. Zpráva kronikářská 1402	333
<i>Budrioli Ondřej</i>	
Hymna k Nešporám. Z Officia 1741	336
<i>Kozel Václav</i>	
Janova mučednická smrt. Studie historická 1929	337
<i>Kamarýt Josef Vlastimil</i>	
Píseň o Janu Mučedníku 1832	340
<i>Pekař Josef</i>	
Dějinná skutečnost legendy svatojanské. Studie historická 1921	341
<i>Štědrý František</i>	
Úmrtní rok Svatého Jana Nepomuckého. Studie chronologická 1917	343
<i>Děrda František Bohuslav</i>	
Poslední večer Svatého Jana Nepomuckého. Báseň z roku 1929	345
<i>Anonym lidový</i>	
Modlitba k Janu Mučedníku 1884	346
Pětihvězdi Svatého Jana	
<i>Budrioli Ondřej</i>	
Motto z Officia 1741	347
<i>Sušil František</i>	
Motto z „Růže a trní“ 1851	347